

Врз основа на член 22 став 1 точка 2 од Законот за локална самоуправа („Службен весник на РМ“ бр.05/02) и член 70 од Статутот на Општината Битола („Службен гласник на Општината Битола“бр.10/05, 17/08, 08/19, 14/20, 19/20 и 05/21), Советот на Општината Битола на седницата одржана на 27.12.2022 година, донесе

ПРОГРАМА

за животната средина во Општина Битола за 2023 година

Вовед

„Секој човек има право на здрава животна средина. Секој е должен да ги унапредува и штити животната средина и природата. Републиката обезбедува услови за остварување на правото на граѓаните на здрава животна средина“, се пропишува во член 43 од Уставот на РСМ.

Покрај уставните определби за животната средина, во правниот поредок се нормирани и повеќе прописи кои ги регулираат заштитата и унапредувањето на животната средина во Република Северна Македонија. Законот за животната средина, Законот за заштита на природата, Законот за водите, Законот за заштита од бучава во животната средина, Законот за квалитетот на амбиентниот воздух, Законот за управување со отпадот, се дел од овие прописи.

Цели на програмата

Мерките и активностите за заштита и унапредување на животната средина се од јавен интерес, а Општина Битола е должна да планира соодветни активности и од својот Буџет да обезбеди финансиски средства за таа цел.

Програмата ги утврдува мерките за заштита на животната средина и природата на подрачјето на Општина Битола за 2023 година, преку конкретни активности во рамките на сите медиуми (воздух, водата и почвата) и областите на животната средина (отпадот, природата, биодиверзитетот, климата...) и сите елементи кои претставуваат неделива целина од животната средина.

Со Програмата се дефинираат конкретните проекти, потребата од нивно реализирање, целите кои со тоа ќе се постигнат и потребните финансиски средства.

Заштита на квалитетот на амбиенталниот воздух

Управување на квалитетот на амбиенталниот воздух се врши преку :

Реализација на Планот за подобрување на квалитетот на амбиенталниот воздух

Планот за подобрување на амбиенталниот воздух е стратешки документ според Законот за амбиентален воздух, Член 26, чија основна цел е превземање на мерки за намалување на нивоата на загадување и постигнување на соодветните гранични вредности за квалитет во утврдениот временски период согласно пропис донесен врз основа на овој закон. На територијата на Општина Битола, согласно овој стратешки документ, поставени се две мерни станици Битола 1 и Битола 2 преку кои секојдневно се следи квалитетот на амбиенталниот воздух.

За Општина Битола, како пилот општина избрана од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање и беше изготвен нов 5 годишен План за подобрување на квалитетот на амбиенталниот воздух.

Реализацијата и спроведувањето на мерките предвидени со Планот треба да се одвиваат во континуитет, а истите се однесуваат на:

- Оценување на квалитетот на амбиенталниот воздух кое се врши врз основа на редовни мерења преку државната мрежа и информирање на јавноста преку Соопштенија при надминување на Праг на информирање и Праг на алармирање.
- **Ажурирање на Катастар на загадувачи - Согласно Програмата за животна средина за 2021 година, Општина Битола** доби уште еден стратешки документ - **Катастар на загадувачи на територија на Општина Битола**. Со изработката на Катастарот на загадувачи се доби основна квалитативна и квантитативна база на податоци за состојбата со емиторите и емисијата на загадувачките супстанции во воздухот, водата, почвата, генералниот отпад и постапувањето со истиот, заради следење на трендовите на основните индикатори за квалитетот на животната средина во Општина Битола, како и заради контрола на успешноста на превземање на мерки врз основа на соодветните одлуки и решенија на локално ниво. Неговата изработка е Согласно член 41 и 42 од Законот за животна средина и „Правилник за формата, методологијата и начинот на водење и одржување на Катастар,, при што целосно беа опфатени и реализирани сите содржини и активности, обработени податоци, извршена верификација на истите, а потоа внесени во база на податоци.

Доажурирање на постоечкиот Катастар на загадувачи со внесување на податоците од претходната и тековната година согласно Решенија за одобрени елаборати за заштита на животната средина и нови Б интегрирани дозволи.

- **Изработка на Зелен катастар на територијата на Општина Битола, кој претставува** стратешки документ согласно Законот за јавно зеленило член 5 став 1

Изработката на зелениот катастар Дел втори на територијата на Општина Битола продолжува и оваа година и тоа за потегот од ул.Партизанска -Дел од Градски парк – Булевар Социјалистичка Револуција- Довледик до кружен тек Педагошка.

- **Изработка и имплементирање на ЛЕАП, согласно чл. 61 од Законот за Животна средина** ЛЕАП е развоен стратешки документи за состојбите, за идентификување на слабостите и за предлагање мерки и активности за подобрување на состојбите.

Управување со отпад

Акција за чистење на градот – Генералка викенд

Акција за чистење на дивите депонии во соработка со граѓаните преку Урбаните заедници, како и со основните и средни училишта се со цел почиста Битола.

Акцијата Генералка викенд беше успешно спроведена од страна на Општина Битола во соработка со јавните претпријатија, Министерство за животна средина и просторно планирање, општествено одговорни компании, Пакомак под капата на Мен анд маутајн.

Поради успешноста на проектот во 2022 година, акцијата продолжува и во 2023 година со нов формат.

Датум на спроведување на Акцијата Генералка викенд 2023 е во мај.

Уредување на дворни места во колективни домувања

Продолжување на акцијата за отстранување на диво поставените гаражи во зоните за колективно домување, изработка на проектни решенија за уредување на истите и трансформација во места со исклучителни вредности – решавање на паркирањето, но и формирање на зелени оази со места за одмор и рекреација, детски катчиња...

Целта е да се уредат дворните места во колективните домувања пред се во Централно градско подрачје, а самиот проект да се одвива во соработка со ЈП Комуналец.

Зелени површини, уредување на просторот и оградување на истиот со столбчиња, поставување на детски реквизити секаде каде што истиот го дозволува, поставување на урбана опрема (клучи, канти за отпадоци, осветлување.....).

Подигнување на јавната свест

Подигнување на јавната свест со реализација на проекти, организирање на манифестации, одбележување на денови од еколошкиот календар, натпревари, дефилеа, работилници со пропаганден материјал и слично во соработка со ЈП Комуналец, градинки и основни училишта, изготвување на Анкетни прашалници.

Целта е да ги охрабри луѓето да преземаат чекори за заштита на животната средина и да водат грижа за планетата.

Одбележување на Светскиот ден на животната средина 5ти јуни како еден од најзначајните денови за поттикнување на глобалната свест за заштита на животната средина.

Финансирање на проектите предвидени со оваа програма

Финансирањето на проектите од оваа Програма, се врши од средства на:

- Буџетот на РСМ
- Буџетот на Општина Битола
- Средства на заинтересирани правни и физички лица чишто барања и подрачја на интерес се прифатливи за Општината
- Донации
- Меѓународни фондови

Реализација на програмата

За реализација на Програмата се поднесува Извештај за нејзиното спроведување, по завршување на планскиот период.

Завршни одредби

Во текот на годината, Годишната Програма може да се менува и дополнува, во зависност од стратегијата и потребите на Општина Битола.

За реализација на оваа Програма е задолжена Комисијата за човекова околина при Советот на Општина Битола, Советот на Општина Битола, Градоначалникот на Општина Битола и Одделението за урбанистичко планирање и заштита на животната средина на Општина Битола

Програмата влегува во сила наредниот ден по објавување во „Службен гласник на Општината Битола“

Бр.09-200/35
27.12.2022 год.
Б и т о л а

ПРЕТСЕДАТЕЛ
на Советот на Општината Битола
Габриела Илиевска

Преглед на потребните финансиски средства од Буџетот на Општина Битола согласно Програма за животна средина за 2023 година

	Програма за животна средина	Буџет: 1.475.000,00 денари
1.	Изработка на Зелен Катастар дел втори	500.000,00 денари
2.	Услуги за заловување и стручен третман на кучиња скитници и нерегистрирани кучиња на територијата на Општина Битола	400.000,00 денари
3.	Ажурирање на Кастар на загадувачи за 2022 и 2023 година	25.000,00 денари
4.	Уредување колективни згради на дворните места со зелени површини и поставување на урбана опрема во соработка со ЈП Комуналец со Договор за префрлување на средствата	500.000,00 денари
5.	Изработка на ЛЕАП	472.000,00 денари
	Субвенции	7.075.000, 00 денари
1	Субвенционирање на инвертер клима уреди	1.600.000,00 денари
3	Субвенционирање на енергетска ефикасност колективни згради	3.125.000,00 денари
4	Субвенционирање на енергетска ефикасност на колективни згради Јавен повик од 2022 година за доисплата на добитниците според Договор	750.000,00 денари
5	Субвенционирање на замена на дограма за домаќинства	1.600.000,00 денари
	Капитални	1.500.000,00 денари
1	Физибилити студија за видео надзор	1 500 000,00 денари
	Вкупен буџет	10.472.000,00денари

